

การพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*

The Development of an Enrichment Curriculum in Thai Language to Enhance Analytical Thinking Skills for the Third-Year Secondary Schools Students

¹รัตนาพร แก้วมณี, กชกร ธิปัตดี และ สาวิตรี เถาว์โท

¹Rattanaorn Kaewmanee, Goachagorn Thipatdee and Savitree Thaoto

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: rattanaporn11242525@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) พัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมจาก 3.1) การศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 3.2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยของหลักสูตรเสริม กับนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรปกติ 3.3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ คือ ครู 24 คน และนักเรียน 316 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริม คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 88 คน ที่ศึกษาในโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายให้ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามหลักสูตรเสริม แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนเห็นว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.70) ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69) ครูเห็นว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.90) และความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06) 2. หลักสูตรเสริมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ โครงสร้างเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตร ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.52) 3. หลักสูตรเสริมมีประสิทธิผล โดยพบว่า 3.1) นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมร้อยละ 83.65 ซึ่งอยู่ในระดับดี ทั้งนี้พบว่าหลักสูตรเสริมมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.65/81.07 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 3.2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

กลุ่มควบคุมที่เรียนตามหลักสูตรปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร; หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย; ทักษะการคิดวิเคราะห์; นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Abstract

The study had the following objectives: 1) to investigate problems and needs for developing an enrichment curriculum in Thai language to enhance analytical thinking skills for third-year secondary school students; 2) to develop an enrichment curriculum in Thai language aimed at enhancing analytical thinking skills for third-year secondary school students; and 3) to assess the effectiveness of the enrichment curriculum through the following: 3.1) exploring students' analytical thinking skills, 3.2) comparing the learning achievements of students who studied the enrichment curriculum with those who studied the regular curriculum, and 3.3) evaluating students' satisfaction with the learning management according to the enrichment curriculum. The sample group consisted of: 24 teachers and 316 students for investigating problems and needs, totaling 88 participants selected via stratified sampling; and 88 students from third-year secondary school, studying in the second semester of 2023 at Benchamarachuthit School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office of Ubon Ratchathani and Amnat Charoen. These students were selected through cluster sampling, followed by simple random sampling, with one classroom chosen as the experimental group and another as the control group. The research tools included a questionnaire, enrichment curriculum, test, and satisfaction survey. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

From the study, the following results were found: 1) Students rated problems at a high level ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.70), whereas needs were rated at a high level ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69). Teachers rated problems at a high level ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.90), whereas needs were rated at a high level ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06). 2) The enrichment curriculum developed by the researcher included principles, objectives, learning outcomes, content structure, learning activities, learning media, measurement and evaluation methods, and criteria for course completion. Experts rated the curriculum's propriety at a high level ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.52). 3) The efficiency of the enrichment curriculum was evaluated based on the following findings: 3.1) Students demonstrated analytical thinking skills at a rate of 83.65%, indicating a high level of efficiency. The curriculum's efficiency was rated at 83.65 (E1) and 81.07 (E2), surpassing the standard criteria of 80/80; 3.2) The experimental group, which studied the enrichment curriculum, achieved higher learning achievements than the control group, which followed the regular curriculum, with statistical significance at the .05 level; and 3.3) Students expressed high satisfaction with the study and learning management according to the enrichment curriculum.

Keywords: Curriculum Development; Enrichment Curriculum in Thai Language; Analytical Thinking Skills; Third-Year Secondary School Students

บทนำ

ปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อคนไทย โลกที่กำลังเผชิญเข้าสู่ ยุคข้อมูลข่าวสารศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่ต้องอาศัยการคิด และการเรียนรู้ของ สมองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิด ซึ่งถือว่าเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของ ความฉลาด และเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคข้อมูล ข่าวสาร การจะดำเนินชีวิตในยุคนี้ จำเป็นต้องเป็นคนที่มีความรู้และมีความสามารถทางการคิด ไม่ว่าจะเป็น ความคิดเป็น คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณญาณ และคิดเชิงสร้างสรรค์ สิ่งที่สำคัญคือการมีทักษะ ในการคิดวิเคราะห์ดังจะเห็นได้จากการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง (Sukkarin, 2018)

การศึกษาในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีหลายด้านที่ยังมีปัญหายอยู่และเมื่อเทียบกับบางประเทศยังถือว่าด้อยกว่ามาก ที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบันซึ่งถือว่าเป็นปัญหาหนักของเด็กไทย และส่ง ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศก็คือด้านของทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยถือว่ายังต้องปรับปรุง จะเห็นได้ชัดเจน จากงานวิจัยของ (Lomsai, 2009) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดซึ่งเริ่มต้น โดยพิจารณาผลการประเมินคุณภาพที่จัดทำโดย OECD ที่รายงานว่าประเทศไทยมีผลการประเมินเทียบกับ 40 ประเทศที่ร่วมโครงการ PISA 2018 พบว่าความสามารถด้านการอ่านของคนไทยอยู่ที่อันดับที่ 35 คณิตศาสตร์อยู่ที่อันดับ 36 วิทยาศาสตร์อยู่ที่อันดับ 36

การคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เป็นปัจจัยหลักหนึ่งที่เชื่อมโยงไปสู่ การคิดในมิติอื่น ๆ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงบูรณาการ ฯลฯ ซึ่งการคิดวิเคราะห์ จะช่วยเสริมสร้างให้เกิดมุมมองเชิงลึกและครบถ้วนในเรื่องนั้น ๆ ในอันที่จะนำไปสู่การตัดสินใจและการ แก้ปัญหาได้ (Charoenwongsak, 2010) บุคคลที่มีการคิดวิเคราะห์ได้เปรียบกว่าบุคคลที่มีการคิดแบบอื่นทั้ง ในระดับการพัฒนาการและการใช้สติปัญญา การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่สำคัญและเป็นทักษะที่สามารถ พัฒนาตนเองได้ เมื่อนักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์จะสามารถจำแนกและจัดหมวดหมู่หรือประเภท สิ่ง ต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถตัดสินใจอย่างเหมาะสม นำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาใน สถานการณ์อื่น ตลอดจนทำนายผลที่ตามมาได้ (Schiever, 1991) ดังนั้นครูต้องปฏิรูปการเรียนรู้วางแผนการ จัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต บุคคลที่มี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นจะมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ทั้งด้านสติปัญญา และการดำเนินชีวิต การคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของการคิดทั้งหมด เป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ ซึ่งประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ คือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเนและการประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกแยะประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปผลเชิงเหตุผล การศึกษาหลักการ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจด้วยเหตุผล ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็น ทักษะคิดระดับสูงที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการคิดทั้งหมด ทั้งการคิดวิจารณ์และการคิด แก้ปัญหา (Susorot, 2008) นอกจากนี้ การคิดวิเคราะห์ยังช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา สามารถ แก้ปัญหา ประเมิน ตัดสินใจ และสรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่รับรู้ด้วยความสมเหตุสมผล อันเป็นพื้นฐานการคิดในมิติ อื่น ๆ อีกทั้งการวิเคราะห์ก่อประโยชน์อย่างมากทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ระดับองค์กร และระดับประเทศ

ซึ่งในแทบทุกวิชาจำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น (Sariwat, 2006)

Golding (2005) ได้กล่าวไว้ในกรอบแนวคิดและยุทธวิธีว่าจะต้องสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการคิดโดยเฉพาะ เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน กำหนดเนื้อหาต่อวัน เดือน ปี แต่ศึกษาเชิงลึกปรับตารางเวลาให้ยืดหยุ่น ใช้เทคนิคการสอนเน้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ Mc Guinness (1991) ว่าในการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ครูจะต้องกำหนดวิธีการนำเรื่อง การคิดสู่หลักสูตรการเรียนการสอนสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีเอื้อให้นักเรียนกล้าคิด การเลือกสรรวิธีสอนคิดในห้องเรียน การสอดแทรกทักษะหรือกระบวนการคิด ใช้คำถามในการสอนสาระต่าง ๆ การจัดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงผลการคิด การประเมินความก้าวหน้าทักษะการคิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์แก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหา เอกสาร แนวคิดทฤษฎี

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเสริม ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาภาคสนาม

โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บข้อมูลสำคัญจากผู้ให้ข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 88 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 44 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 44 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จากนักเรียนทั้งหมด 15 ห้อง ให้ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม และครูที่สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการอุบลราชธานี โรงเรียน

อุบลราชธานีศรีวราลัย โรงเรียนนารีนุกูล โรงเรียนนารีนุกูล 2 โรงเรียนปทุมพิทยาคม โรงเรียนหนองขอนวิทยา และโรงเรียนหนองบ่อสามัคคีวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับสอบถามครูผู้สอนและสอบถามนักเรียน

2) หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักการของหลักสูตรเสริม (2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม (3) ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม (4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม (5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (6) สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ (7) การวัดและประเมินผล และ (8) เกณฑ์การจบหลักสูตร ซึ่งผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.52)

3) คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 19 แผน ระยะเวลา 38 ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง และหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง และมีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าอยู่ที่ 1.00 จากนั้นจัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลการประเมินความคิดเห็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.18)

5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยแต่ละข้อจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67-1.00 แล้วคัดเลือกไว้ใช้จริง 40 ข้อ

6) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการวัดแบบลิเคิร์ท จำนวน 15 ข้อ จากนั้นนำผลคะแนนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ดำเนินการขออนุญาตการวิจัยในมนุษย์ จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เลขหนังสือรับรองโครงการวิจัย คือ ลำดับที่ 020/2566 เลขที่ : HE662027

2) จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ไปยังโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ประสานงานกับผู้อำนวยการสถานศึกษา

3) ครูชี้แจงอธิบายวิธีการเรียนหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้นักเรียนเข้าใจ

4) ให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จากนั้นดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริม

ทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5) หลังจากการจัดการเรียนรู้เสร็จครบทุกแผนแล้ว จึงให้นักเรียนทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับการวัดผลก่อนเรียน สลับข้อและสลับตัวเลือก

6) หลังการทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7) นำผลคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1) วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่แบบกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)

4) วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

ตารางที่ 1 ผลการการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาสาระในการสอน	4.35	0.83	มาก	4.05	1.01	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.31	0.79	มาก	4.32	0.79	มาก
3. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.25	0.95	มาก	4.27	0.95	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.13	0.98	มาก	4.17	0.96	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.02	1.10	มาก	4.06	1.10	มาก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.05	0.92	มาก	4.09	0.90	มาก
สรุปรวม	4.18	0.70	มาก	4.13	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม พบว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระในการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.83) ด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 1.10) ส่วนความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.79) ด้านที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระในการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.01) ครูเห็นว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.90) และความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06)

ตารางที่ 2 ผลการการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัญหา			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาสาระในการสอน	4.27	1.04	มาก	4.04	1.16	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.76	1.12	มาก	4.04	1.18	มาก
3. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.09	0.80	มาก	3.74	1.02	มาก
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.71	1.18	มาก	4.06	1.27	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.93	0.97	มาก	3.93	0.97	มาก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.19	0.87	มาก	3.63	0.97	มาก
สรุปรวม	3.99	0.90	มาก	3.88	1.06	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม พบว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระในการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 1.04) ด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.18) ส่วนความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.27) ด้านที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.97)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการของหลักสูตรเสริม	4.27	0.83	มาก
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม	4.27	0.83	มาก
3. ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม	4.13	0.96	มาก
4. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม	4.60	0.89	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.67	0.62	มาก
6. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	3.40	1.09	ปานกลาง
7. การวัดและประเมินผล	3.87	0.96	มาก
8. เกณฑ์การจบหลักสูตร	3.91	0.17	มาก
สรุปรวม	4.01	0.52	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาวรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.89) องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 1.09)

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย ซึ่งทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การสรุปสาระสำคัญ และหลักการ และผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเมื่อศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 32.43 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.07 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.65/81.07 สรุปว่า หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 32.43 และผลการเรียนรู้กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.30 ค่า $t = 6.86$ แสดงว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.49)

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการของหลักสูตรเสริม เป็นหลักสูตรเสริมที่ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนพิจารณานำไปใช้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเสริมจากหลักสูตรปกติ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนตามองค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเนื้อหา (2) ด้านความสัมพันธ์ และ (3) ด้านสรุปสาระสำคัญ หลักการ

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในการบอกเนื้อหา บอกความสัมพันธ์ และสรุปสาระสำคัญ หลักการได้

3. ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม นักเรียนได้รับการพัฒนา 3 ด้าน ดังนี้ (1) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในทักษะการคิดวิเคราะห์เนื้อหาที่เรียน (2) นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ (3) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

4. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม มีการกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม แบ่งออกเป็น 8 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 19 แผน ระยะเวลา 38 ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง และหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา หมายถึง ความสามารถในการระบุข้อมูลสำคัญ การจำแนกแยกแยะ และสรุปความรู้ 2) ด้านความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงเหตุผล โครงสร้าง ระบบเรื่องราวและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ว่ามีความสอดคล้องเกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกัน ของสิ่งต่าง ๆ อย่างไร 3) ด้านสรุปสาระสำคัญ หลักการ หมายถึง ความสามารถในการระบุใจความสำคัญ สรุปหลักการ ข้อคิดคติเตือนใจ สร้างแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์เป็นความคิดรวบยอด

6. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ มีหลากหลายประเภท มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่นำมาจะช่วยให้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เชื่อมโยงไปสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ เช่น ใบกิจกรรม ใบความรู้ รูปภาพ นิทาน บทเพลง ข่าว สารคดี เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ และวรรณคดีและวรรณกรรม เป็นต้น

7) การวัดและประเมินผล มีการประเมินทั้งก่อน ระหว่าง และภายหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบยืนยันว่านักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมนี้แล้วเกิดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้นเพียงใดและอย่างไร

8) เกณฑ์การจบหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การประเมินจากแบบตรวจผลงาน ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) การประเมินผลจากแบบประเมินผลการเรียนรู้ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบ

ร้อยละ 70 ขึ้นไป 3) การประเมินผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้หลักสูตรเสริม ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70 ขึ้นไป ดังรูปภาพต่อไปนี้

Figure 1: Components of the Supplementary Thai Language Curriculum to Enhance Analytical Thinking Skills for Grade 9 Students

หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นมวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ มีเนื้อหาสาระนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ในส่วนที่เป็นเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ปรับ ขยายการสอนให้กว้างออกและลึกไปจากขอบเขตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างเข้มข้นและเหมาะสม โดยมี จุดมุ่งหมายยึดเอาความสนใจของผู้เรียนหรือจุดเน้นของสถานศึกษาเป็นตัวกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูน ประสบการณ์ทางการศึกษาที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ

และมีการวัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการในสภาพสังคมปัจจุบัน และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการสร้างหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระในการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.83) ส่วนความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.79) ส่วนครูมีความเห็นว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระในการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 1.04) และความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.27) ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยยังพบปัญหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และมีความต้องการในการสร้างหลักสูตรเสริม เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก จากการศึกษาข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของนักเรียนเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนให้ความเห็นว่า ครูต้องมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ครูควรจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ นักเรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ยากเกินไปได้ และนักเรียนมีความคิดว่าเนื้อหาที่หลากหลายช่วยให้เข้าใจสาระการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องได้เข้าใจมากขึ้น แต่ใช้เวลาในการเรียนการสอนนานขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Sriphuwong (2008) ได้ศึกษาผลการเรียนด้านกระบวนการวิเคราะห์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนวิธีสอนที่มีการฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถาม หรือกำหนดปัญหา คิดวิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น ผลการตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.67) ประกอบด้วย โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม การวัดและประเมินผล สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ หลักการของหลักสูตรเสริม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม ตามลำดับ และผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.57) ประกอบด้วย แบบทดสอบ แผนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย

แบบประเมินความพึงพอใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยพัฒนา ขึ้น กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับ Singhseena (2009) ได้วิจัยเรื่องการ พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองเลย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนากิจกรรมการ เรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกชุดกิจกรรม และกิจกรรมที่พัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้สูงสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องหงส์ทองสลัดขน รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องพ่อกับลูก และกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ ต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องประเพณีปล่อยปลา 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อจำแนกตาม องค์ประกอบ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านการจำแนกแยกแยะ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการสรุป และการตัดสินใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อ ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังต่อไปนี้

3.1 ประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยเมื่อศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.65/81.07 สรุปว่า หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน ด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.18 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.43 ค่า $t = 48.66$ แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น กับการจัดการ เรียนรู้แบบปกติของนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 32.43 และผลการเรียนรู้กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.30 ค่า $t = 6.86$ แสดงว่า P-Value เท่ากับ นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และสามารถนำมาประมวลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับเพื่อนและครูในชั้นเรียน จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย ตนเอง รวมทั้งผู้เรียนได้สรุป สะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ (Nakaro (2008) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการตนเองโดยใช้กิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมาย ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการตนเองโดยใช้กิจกรรมแนะแนว สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การออกแบบ หลักสูตร 3) การประเมินโครงสร้างหลักสูตร ผลการประเมินพบว่า ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรมีความ เหมาะสมและสอดคล้อง และนำข้อเสนอแนะจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง เพื่อให้โครงสร้าง

หลักสูตรมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น 4) การทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการจัดการตนเอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการจัดการตนเอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการตนเอง ระหว่างกระบวนการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านเจตคติต่อความสามารถในการจัดการตนเอง สูงกว่าเกณฑ์ 3.50 และค่าเฉลี่ยคะแนนด้านคุณลักษณะความสามารถในการจัดการตนเอง สูงกว่าเกณฑ์ 3.50 5) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.43 และผลการเรียนรู้กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.30 ค่า $t = 6.86$ แสดงว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ Lekkaew (2012) ได้ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่เน้นการฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาความสามารถของทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองแพร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ที่เน้นการฝึกทักษะการคิด มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ที่เน้นการฝึกทักษะการคิด มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ที่เน้นการฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาความสามารถของทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.49) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองและกำกับตนเอง รวมทั้งผู้เรียนได้สรุป สะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ Mayothee (2013) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการทำขนมไทย วัตถุดิบในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำสวยวิทยา อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการทำขนมไทยวัตถุดิบในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.21/81.20 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการทำขนมไทยวัตถุดิบในท้องถิ่น มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6253 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น หลังจาก

เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ร้อยละ 62.53 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการทำขนมไทยวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการทำขนมไทยวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นไปตาม เกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการทำขนมไทยวัตถุดิบในท้องถิ่น โดยรวม และรายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน ด้านการ วัดผลและประเมินผล และด้านผลงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป

การพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนเห็นว่าสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนครูเห็นว่า สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก และความต้องการอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตรเสริมนี้ขึ้นมา และ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) หลักการ ของหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม 3) ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย 6) สื่อ การเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) เกณฑ์การจบหลักสูตร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน เป็นเครื่องมือให้กับ ครูผู้สอนที่มีความสนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่น และสอน ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ เพราะเป็นหลักสูตรที่ไม่ได้ยึดเนื้อหาเป็นหลัก สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรเสริมสำหรับนักเรียนในด้านอื่น ๆ ต่อไป และหลักสูตรเสริมมีประสิทธิภาพ โดยพบว่า 1) นักเรียน มีทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมร้อยละ 83.65 ซึ่งอยู่ในระดับดี ทั้งนี้พบว่าหลักสูตรเสริมมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.65/81.07 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามหลักสูตรปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเสริมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ควรศึกษาคู่มือการใช้หลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ควรคำนึงถึงองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม การพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์

1.3 เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรได้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง

เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมนี้ อันจะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้จะทำให้การส่งเสริมและพัฒนาเป็นไปอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและได้ผลอย่างยั่งยืน

2.2 ควรทำการวิจัยที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ ๆ ความสามารถในการรับรู้ความคิดใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ 21 และมุ่งเน้นการคิดนอกกรอบของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาไทยยุคปัจจุบัน

2.3 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ในองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเสริมวิชาภาษาไทยต่อไป

References

- Aj-in, S. (2013). *Developing a Learning Management Model that Emphasizes Analytical Thinking in Groups of Subjects. Learn Science*. Retrieved November 20, 2013, from http://www.resjournal.kku.ac.th/article/16_01_72.pdf
- Charoenwongsak, K. (2010). *Analytical Thinking*. (6th ed.). Bangkok: Success Media.
- Golding, C. (2005). *Developing a Thinking Classroom: A Workbook for Professional Learning Teams*. Melbourne: Hawker Brownlow Education.
- Laonet, N. (2013). *Is It Really Difficult to Develop Thinking Skills?* Retrieved November 20, 2013, from <http://www.pccpl.ac.th/~sci/techer/25540622inquiry.pdf>
- Lekkaew, S. (2012). *Organizing Learning Activities Using the Inquiry Process that Emphasizes Skill Training. Thinking: To Develop the Ability to Think and Analyze Academic Achievement and Psychology. Science, Science Learning Content for Mathayom 1 Students*. (Master's Thesis). Chiang Rai Rajabhat University. Chiang Rai.
- Lomsai, K. (2009). *Factors Influencing the Development of Thinking Processes in Basic Educational Institutions*. (Doctoral Dissertation). Silpakorn University. Nakhon Pathom.
- Mayohee, N. (2013). *Developing Analytical Thinking Abilities with Learning Activities, Project on Making Thai Desserts from Local Ingredients Career Learning Subject Group and Technology, Mathayom 1 Level*. (Master's Thesis). Maha Sarakham Rajabhat University. Maha Sarakham.
- McGuinness, C. (1991). *From Thinking Skills To Thinking Classrooms: A Review and Evaluation Oof Approaches for Developing Pupils' Thinking*. (Research Report). London: DfEE.
- Nakaro, A. (2008). *Developing a Curriculum to Enhance Self-Management Abilities Using Guidance Activities for Mathayom 1 Students*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University Prasarnmit. Bangkok.

- Noochan, O. (2008). *Study of Analytical Thinking Skills and the Ability to Summarize Ideas. Summary of 4th Grade Students Learning Using the Inductive Teaching Method Together with Mind Mapping Techniques Thai Language Learning Group*. (Master's Thesis). Graduate School, Thaksin University. Songkhla.
- Sariwat, L. (2006). *Thinking*. Bangkok: Odeon Store.
- Schiever, S. W. (1991). *A Comprehensive Approach to Teaching Thinking*. Boston: Allyn and Bacon.
- Singhsena, E. (2009). *Developing Analytical Thinking Ability, Thai Language Learning Group of Grade 3 Students at Muang Loei School Loei Educational Service Area Office Area 1*. (Master's Thesis). Graduate School, University Loei Rajabhat. Loei.
- Sriphuwong, K. (2008). *Learning Results with the Analytical Thinking Process in the Thai Language Learning Subject Group of 6th Grade Students*. Khon Kaen University. Khon Kaen.
- Sukkakarin, S. (2017). *Report on the Development of Ready-Made Lessons. Creative Set of Five Steps Poem for Mathayom 1 Students at Ban Nai Soi School*. Mae Hong Son: Ban Nai Soi School.
- Susaoraj, P. (2008). *Development of Thinking*. Bangkok: Chulalongkorn University Book Center.